

Ügyszám: NAIH/2015/5021/4/V.
Ügyintéző: dr. Eszteri Dániel

Dr. Felkai László
közigazgatási államtitkár
Belügyminisztérium

Budapest
Pf. 314.
1903

Tisztelt Közigazgatási Államtitkár Úr!

Tájékoztatom, hogy egy panaszos beadvánnyal fordult a rendőrségi épületekbe történő beléptetéssel és azzal összefüggő adatkezeléssel kapcsolatban a Független Rendészeti Panasztestülethez (a továbbiakban: Testület). A Testület a panaszt – hatáskör hiánya miatt – FRP/796/2014/Pan. ügyszám alatt elutasította, majd állásfoglalását (száma: 234/2015 (VI. 25.)) tájékoztatás és a további szükséges intézkedések megtétele céljából megküldte az Országos Rendőr-főkapitányságnak (továbbiakban: ORFK) és a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnak (a továbbiakban: Hatóság) is.

A panaszos a rendőrségi épületekbe történő beléptetéssel összefüggő adatkezelési gyakorlattal kapcsolatban előadta, hogy 2014. december 8-án tanúkénti kihallgatása céljából jelent meg a Dabasi Rendőrkapitányságon. A panaszos elmondása szerint a portán a biztonsági szolgálat munkatársa elkérte az idézését és személyi igazolványát, majd azzal eltávozott a panaszos látóköréből, hogy személyes adatait rögzítse. A Testület a panasz kivizsgálása során felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos dokumentumokat. A Dabasi Rendőrkapitányság vezetője megküldte a 2/2009. (II. 16.) számú kapitányságvezetői intézkedést és a 13030-3353/5/2010. ált. számú örutasítást, amelyek tartalmazzák a be- és kiléptetés, valamint a kapitányság területére érkezők ellenőrzésének szabályait. Ebben foglaltatik benne, hogy a belépő személy adatait – személyazonosságának ellenőrzése után – az öröknek az erre szolgáló nyilvántartásban rögzítenie kell.

A rendőrségi épületekbe való beléptetés során tapasztalt fenti adatvédelmi problémákkal kapcsolatban a Hatóság megkereste az ORFK Hivatalát, hogy adjon tájékoztatást arról, hogy milyen célból és milyen jogszabályi, illetve belső előírások, szabályzatok alapján rögzítik az idézettek és más látogatók személyes adatait a beléptetés során, továbbá hogy az idézettekől felvett adatokat hogyan kezelik azok nyilvántartása során, azokat kik és milyen célból ismerhetik meg.

Az ORFK Hivatala 29000/48722-2/2014. ált. majd 29000/43136-1/2015. ált. számon tájékoztatta a Hatóságot, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban Rtv.) 1. § (2) bekezdése szerint a rendőrség alapfeladatai közé tartozik a kijelölt létesítmények őrzése. A rendőrségi épületek a 24/1997. (III. 26.) BM rendelet 1. § g) pontja szerint kiemelten fontos létesítménynek minősülnek az állam működése szempontjából. Az Rtv. 46. § (3) bekezdése alapján a kiemelten fontos létesítmények védelmével kapcsolatban megállapítja, hogy a rendőrség

a védett középületek és az abban tartózkodók biztonsága érdekében [...] a be- és kilépésre az ott elhelyezett szerv vezetőjével egyetértésben szabályokat állapíthat meg.

Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv épületeibe történő be- és kiléptetés szabályairól, a belső rend és biztonság fenntartásáról szóló 22/2015. (IX. 18.) ORFK utasítás 16. pontja szerint az objektumőr az épületekbe történő beléptetéskor – a helyi sajátosságoknak megfelelően manuális módon vagy informatikai rendszeren keresztül – rögzíti a Rendőrség személyi állományába, valamint a 6. és 8-10. pontban meghatározott személyi körhöz nem tartozó személy nevét, személyazonosításra alkalmas fényképes igazolványának számát, az 1. melléklet szerinti formanyomtatvány kitöltését követően a személyt ellátja belépésre és tartózkodásra feljogosító egyedi azonosítóval ellátott eszközzel (belépőkártya). A 22/2015. ORFK utasítás 1. mellékleteként kiadott adatkezelési tájékoztató szerint az adatkezelésre objektumvédelmi célból, az érintett hozzájárulása alapján kerül sor, az adatok megőrzési ideje 30 nap.

A védett létesítmény biztonsága, továbbá az abban tartózkodók biztonsága érdekében a be- és kilépés szabályozásáról szóló, már hivatkozott 22/2015. ORFK utasítás felhatalmazza és kötelezi az objektumparancsnokokat arra, hogy gondoskodjanak az utasításban foglalt elvek alapján – a helyi sajátosságokra tekintettel – az őrutasítások, valamint a be- és kiléptetésre vonatkozó szabályok kidolgozásáról. A rendőrségi épületek objektumparancsnokai így a gyakorlatban ezen jogalapot felhasználva dolgozhatnak ki olyan, a beléptetéssel kapcsolatos rendszert, amelyben nyilvántartják a hivatalos ügyben, illetve más látogatási céllal érkező személyek adatait. Az adatkezelés jogalapjául egyéb törvényi rendelkezés hiányában az Infotv. 5. § (1) bekezdés a) pontjában nevesített, az érintett hozzájárulásán alapuló adatkezelést tekintik. A hozzájárulást a rendőrségi épületekbe történő belépéssel az érintett ráutaló magatartással adja meg, de létezik olyan gyakorlat is, hogy erről szóló nyilatkozatot íratnak vele alá az adatkezelés megkezdése előtt (pl. ez történik a Rendőrségi Igazgatási Központ Teve utcai épületében).

Az ORFK válaszában arról is tájékoztatta a Hatóságot, hogy már többször – legutóbb 2015. évi törvényalkotási programja összeállítása során is – javaslatot tett az Rtv.-ben, illetve a kapcsolódó jogszabályokban a beléptetés során a személyes adatkezelés jogalapjának megteremtésére, amely az önkéntes hozzájáruláson alapuló adatkezelést lenne hivatott kiváltani.

Az ORFK további tájékoztatása szerint az állam működése szempontjából kiemelten fontosnak minősített rendőrségi épületek, az ott folyó tevékenységek megfelelő szintű védelméhez jelentős közbiztonsági érdek fűződik, vagyis beléptetés esetén indokolt a speciális személyi körhöz nem tartozó személyek személyazonosságának megállapítása, ennek keretében az azonosításhoz szükséges személyes adatok határozott ideig történő rögzítése. Jelenleg törvényes jogalap hiányában az adatok kezelésére az érintett személyek önkéntes hozzájárulása alapján kerül sor, azonban a Hatóság szerint ez a – megfelelő törvényi felhatalmazás hiányában kialakított – gyakorlat, különös tekintettel az önkéntesség, mint a hozzájárulás egyik alapkövetelménye tekintetében nem biztosít jogbiztonsági szempontból megnyugtató megoldást.

A Hatóság álláspontja alapján a hozzájárulásos alapon történő adatkezelés az Infotv. előírásaira és alapelveire figyelemmel aggályos. A hozzájárulás önkéntessége erősen megkérdőjelezhető, hiszen az állampolgár és a közhatalmat gyakorló szerv közötti viszonyban a felek nem tekinthetők egyanrangúnak. A közhatalmi jogosítvánnyal felruházott személy ilyenkor igazoltatja az érintettet és az igazoltatás megtagadása esetén az érintett nem tudná célját megvalósítani és állampolgári kötelezettségének (pl. tanúként megjelentés a kihallgatáson) eleget tenni.

A fentiek alapján a Hatóság szerint meg kell teremteni a törvényes jogalapot az állam működése szempontjából kiemelten fontosnak minősített rendőrségi épületekbe történő beléptetés során a

személyes adatok kezelésére. Ennek érdekében módosítani szükséges az Rtv.-nek a személyes adatok kezelésére vonatkozó rendelkezéseit, és kiegészíteni egy olyan jogalappal, ami biztosítja a rendőrségi épületekbe belépő személyek igazoltatásának és meghatározott adatai rögzítésének lehetőségét, valamint azok bizonyos ideig tartó tárolását. Ez a törvényes jogalap a jelenlegi, az érintett önkéntes hozzájárulásán alapuló gyakorlatot váltaná ki, mivel az az Infotv. alapvető rendelkezéseivel teljességgel ellentétes. Az adatkezelés jogalapjának megteremtése során figyelemmel kell lenni a kért adatkör és azok tárolásának időtartama tekintetében a célhoz kötött adatkezelés elvére. Az objektumvédelmi cél elérése érdekében csak az ehhez feltétlenül szükséges személyes adatokat szabad kezelni.

A Hatóság felhívja arra a figyelmet, hogy az ORFK a fenti jogalap kidolgozására már többször (legutóbb a BM/4345/2015. számú Kormány előterjesztéssel kapcsolatban) felhívta törvényalkotási javaslatai során a Belügyminisztériumot, azonban az eddig nem került törvénybe iktatásra.

Tekintettel a fentiekre ezért a Hatóság kéri, hogy a Belügyminisztérium a fenti megállapítások mentén vizsgálja meg a lehetőségét egy olyan jogalap és eljárásrend kidolgozásának, amely a rendőrségi épületekbe történő beléptetéssel kapcsolatos aggályokat szüntetné meg az Infotv.-ben meghatározott alapelvek és előírások minél teljesebb érvényesülésének megteremtése érdekében.

Budapest, 2015. december „ .”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

Melléklet: Független Rendészeti Panasztestület 234/2015 (VI. 25.) számú állásfoglalása